7. SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE
7.1. Asigurările sociale

Plătitorii de venit la sistemul public de pensii

002.) Art. 136. Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul public de pensii, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, după caz:

a) cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reședința în România;

b) cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de legislația europeană aplicabilă în domeniul securității sociale, precum și de acordurile privind sistemele de securitate socială la care România este parte, cu excepţia nomazilor digitali, ... în condiţiile în care nomadul digital este prezent pe teritoriul României pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depăşesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

c) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, atât pe perioada în care persoanele fizice care realizează venituri din salarii ori asimilate salariilor desfășoară activitate, cât și pe perioada în care acestea beneficiază de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate ...

Categorii de venituri supuse contribuţiilor de asigurări sociale

Cf. art. 137 din Codul fiscal, aceste venituri sunt:

a)

venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76 ;

b)

venituri din activități independente, definite conform art. 67 ... ;

b/1)

venituri din drepturi de proprietate intelectuală, definite la art. 70, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 72 alin. (3);

c)

indemnizații de șomaj;

d)

indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

Declaraţia nominală de asigurare

Conform art.3 din (010.), lit. e), *declaraţia nominală de asigurare* este declaraţia fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii şi asimilate salariilor, precum şi în cazul persoanelor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală sau venituri din activităţi independente, altele decât cele prevăzute la lit. d), care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar şi cel anual, precum şi numărul total de puncte realizat;

Declaraţia individuală de asigurare

Conform art.3 din 010.) lit. d), *declaraţia individuală de asigurare* este declaraţia fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza de calcul al contribuţiei de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activităţi independente sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care există obligaţia depunerii acesteia potrivit Codului fiscal şi care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar şi cel anual, precum şi numărul total de puncte realizat;

Condiţii de muncă

Art. 3 lit. f) şi g) din 010.) enumeră, că pe lângă condiţiile **normale** de muncă deosebim şi:

- **locuri de muncă în condiţii deosebite** - locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condiţiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecinţe asupra securităţii şi sănătăţii în muncă a asiguraţilor;
- **locuri de muncă în condiţii speciale** - locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condiţiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puţin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecinţe grave asupra securităţii şi sănătăţii în muncă a asiguraţilor;

Cf. art.28 (1), locurile de muncă în **condiţii speciale** sunt printre altele: unităţile miniere, activităţile şi unităţile prevăzute în anexele nr. 2 şi 3; activitatea artistică desfăşurată în profesiile prevăzute în anexa nr. 4, activităţile de exploatări forestiere, sortare şi transport material lemnos etc.

Constituie stagiu de cotizare realizat în condiţii speciale de muncă şi perioadele în care un asigurat care îşi desfăşoară activitatea în condiţii speciale de muncă se află în concediu pentru incapacitate temporară de muncă şi/sau în concediu de odihnă, dacă cel puţin în ziua premergătoare concediului a lucrat în locuri de muncă încadrate în astfel de condiţii de muncă.

7.2. Contribuţia individuală la asigurările sociale

Baza de calcul

Pentru veniturile din salarii sau asmilate, baza de calcul al contribuţiei individuale la asigurările sociale este, cf. art. 139 din 002.) **câştigul brut**, care include:

a)

veniturile din salarii, în bani şi/sau în natură, obţinute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege ...

b)

indemnizaţiile din activităţi desfăşurate ca urmare a unei funcţii de demnitate publică ...

c)

indemnizaţiile din activităţi desfăşurate ca urmare a unei funcţii alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial

d)

remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

e)

remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile cuvenite managerilor ...;

f)

sumele primite de membrii comisiei de cenzori sau comitetului de audit, după caz, precum și sumele primite pentru participarea în consilii, comisii, comitete și altele asemenea;

g)

sumele din profitul net cuvenite administratorilor societăților, potrivit legii sau actului constitutiv, după caz, precum și participarea la profitul unității pentru managerii cu contract de management ...;

h)

sumele reprezentând participarea salariaților la profit ...;

i)

sume reprezentând salarii/diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

j)

indemnizaţia de delegare, indemnizaţia de detaşare, inclusiv indemnizaţia specifică detaşării transnaţionale, prestaţiile suplimentare primite de lucrătorii mobili prevăzuţi în Hotărârea Guvernului nr. 38/2008 ..., precum şi orice alte sume de aceeaşi natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport şi cazare, primite de salariaţi potrivit legislaţiei în materie, pe perioada desfăşurării activităţii în altă localitate, în ţară sau în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depăşeşte plafonul neimpozabil stabilit astfel:

- (i) în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice, în limita a 3 salarii de bază corespunzătoare locului de muncă ocupat;
- (ii) în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, în limita a 3 salarii de bază corespunzătoare locului de muncă ocupat.
Plafonul aferent valorii a 3 salarii de bază corespunzătoare locului de muncă ocupat se calculează distinct pentru fiecare lună în parte, prin raportarea celor 3 salarii la numărul de zile lucrătoare din luna respectivă, iar rezultatul se multiplică cu numărul de zile corespunzător fiecărei luni din perioada de delegare/detaşare/desfăşurare a activităţii în altă localitate, în ţară sau în străinătate.

k)

indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

l)

indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

- (i) în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice, în limita a 3 remuneraţii prevăzute în raportul juridic;
- (ii) în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, în limita a 3 remuneraţii prevăzute în raportul juridic.
Plafonul aferent valorii a 3 remuneraţii prevăzute în raportul juridic se calculează distinct pentru fiecare lună în parte, prin raportarea celor 3 remuneraţii la numărul de zile lucrătoare din luna respectivă, iar rezultatul se multiplică cu numărul de zile corespunzător fiecărei luni din perioada

deplasării.

m)

indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

n)

remunerația primită de președintele asociației de proprietari sau de alte persoane, în baza contractului de mandat ...

o)

indemnizaţiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator sau din Fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii, primite pe perioada în care persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor beneficiază de concedii medicale şi de indemnizaţii de asigurări sociale de sănătate, conform prevederilor legale;

p)

sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite ...;

q)

veniturile reprezentând plăți compensatorii suportate de angajator potrivit contractului colectiv sau individual de muncă.

r)

indemnizația de hrană și indemnizația de vacanță acordată potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 ...;

s)

remunerația brută primită pentru activitatea prestată de zilieri...

s)

valoarea nominală a tichetelor cadou prevãzute la art. 76 alin. (3) lit. h), acordate de către angajatori, potrivit legii;

t)

veniturile prevãzute la art. 142 lit. aa/1), pentru partea care depãşeşte limitele prevãzute la respectiva dispoziţie.

(4) Sumele prevăzute la alin. (1) lit. d) și f) intră în baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale, indiferent dacă persoanele respective sunt din cadrul aceleiași societăți ori din afara ei, indiferent dacă sunt pensionari sau angajați cu contract individual de muncă.

Vezi şi:

- Contribuţiile pentru venituri din salarii şi asimilate în 2025
- Contribuţiile pentru alte venituri în 2025

Sumă neinclusă în baza de calcul

Art. LXXIII din OUG 115/23 cu modificările ulterioare stabileşte, că nu se cuprinde în baza lunară de calcul CAS suma de **300 lei** pentru salariaţii la locul de muncă de bază dacă:

- salariul de bază este egal cu salariul minim
- venitul brut realizat nu depăşeşte 4000 lei (nu se iau în considerare tichetele de masă).

Suma de 300 de lei se diminuează în funcţie de:

- perioada din lună în care salariul de bază din contractul individual de muncă sau raportul de serviciu, după caz, sunt menţinute la nivelul salariului minim brut pe ţară garantat în plată stabilit prin hotărâre a Guvernului;
- data de la care angajaţii noi sunt încadraţi în muncă la un nivel al salariului/ lunar, după caz, egal cu nivelul salariului minim brut pe ţară garantat în plată;
- fracţia din lună pentru care se determină veniturile din salarii şi asimilate salariilor;
- data de la care încetează contractul individual de muncă/raportul de serviciu, după caz.

Excepţii generale bază de calcul CAS individual

Codul fiscal prevede ca sume exceptate de la calculul CAS excepţiile generale de la art. 142.

Excepţii specifice bază de calcul CAS individual

Excepţiile specifice sunt cele din art.141 din Codul fiscal, unde sunt enumerate printre altele:

- prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat;
- veniturile din salarii și asimilate salariilor realizate de persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, precum și de către persoanele care au calitatea de pensionari ai acestor sisteme, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii

CAS datorat pentru venituri sub salariul minim

002.) art. 146 (5/6) Contribuția de asigurări sociale datorată de către persoanele fizice care obțin venituri din salarii sau asimilate salariilor, în baza unui contract individual de muncă cu normă întreagă sau cu timp parțial, calculată potrivit alin. (5), **nu poate fi mai mică** decât nivelul

contribuției de asigurări sociale calculate prin aplicarea cotei prevăzute la art. 138 lit. a) asupra **salariului de bază minim brut** pe țară în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din lună în care contractul a fost activ.

(5/7) Prevederile alin. (56) nu se aplică în cazul persoanelor fizice aflate în una dintre următoarele situații:

a)

sunt elevi sau studenți, cu vârsta până la 26 de ani, aflați într-o formă de școlarizare;

b)

sunt ucenici, potrivit legii, în vârstă de până la 18 ani;

c)

sunt persoane cu dizabilități sau alte categorii de persoane cărora prin lege li se recunoaște posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi;

d)

au calitatea de pensionari pentru limită de vârstă în sistemul public de pensii, cu excepția pensionarilor pentru limită de vârstă care beneficiază de pensii de serviciu în baza unor legi/statute speciale, precum și a celor care cumulează pensia pentru limită de vârstă din sistemul public de pensii cu pensia stabilită în unul dintre sistemele de pensii neintegrate sistemului public de pensii;

e)

realizează în cursul aceleiași luni venituri din salarii sau asimilate salariilor în baza a două sau mai multe contracte individuale de muncă, iar baza lunară de calcul cumulată aferentă acestora este cel puțin egală cu salariul de bază minim brut pe țară.

(5/8) În aplicarea prevederilor alin. (5/7), angajatorul solicită documente justificative persoanelor fizice aflate în situațiile prevăzute la alin. (5/7) lit. a), c) și d), iar în cazul situației prevăzute la alin. (5/7) lit. e), procedura de aplicare se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor.

(5/9) În cazul în care contribuția de asigurări sociale calculată potrivit alin. (5) este mai mică decât contribuția de asigurări sociale stabilită potrivit alin. (5/6), **diferența se suportă de către angajator/plătitorul de venit** în numele angajatului/beneficiarului de venit.

Documente pentru aplicarea excepţiilor

Ordinul 1855/22 prevede, că persoanele care au mai multe contracte de muncă şi prin însumarea acestora baza de calcul CAS şi CASS atinge sau depăşeşte salariul minim, trebuie să depună la angajatorii unde venitul lor este sub salariul minim o declaraţie pe propria răspundere prin care comunică, că baza însumată de calcul a acestor contribuţii este cel puţin salariul minim.

Modelul declaraţiei se regăseşte în anexa la Ordinul 1855/22. Ea se depune la angajatori **în fiecare lună, până la data de 5 a lunii următoare celei pentru care se constituie drepturile**.

Vezi şi formularul P_34 listabil din Personal cu editor intern sau extern.

Pentru completarea corectă declaraţiei, la cererea salariatului angajatorul poate elibera o adeverinţă cu baza de calcul CAS şi CASS.

Dacă salariatul nu depune declaraţia, contribuţiile se vor calcula la nivelul salariului minim şi diferenţa se va suporta de către angajator.

Declarația pe propria răspundere constituie **document justificativ** pentru fiecare angajator/plătitor de venituri, în vederea stabilirii CAS şi CASS datorate.

Angajatorul are obligația de a înregistra și de a ține evidența acestor declarații.

Exemple de situaţii din Ordinul 1855/22:

Nr. exemplu	Venit la angajatorul A	Venit la angajatorul B	Venit la angajatorul C	Unde depune declaraţie?	BC contribuţii angajator A	BC contribuţii angajator B	BC contribuţii angajator C
1	2550	400	-	Numai la B	2550	400	-
2	800	900	1000	La A, B şi C	800	900	1000
3(*	1250	1000	-	Numai la B	1250	1000	-
4	1100	1500	-	La A şi B	1100	1500	-

(* În cazul 3, salariatul lucrează numai 10 zile din 22 la ambii angajatori, astfel baza de calcul minimă este de 10 * 2550/22 = 1159 lei, venitul de la angajatorul A depăşeşte această sumă.

Ce înseamnă contract activ?

Ordinul 1855/22: perioada în care contractul individual de muncă este activ reprezintă perioada în care contractul individual de muncă nu este suspendat potrivit Legii nr. 53/2003 — Codul muncii. Astfel, contractul de muncă se consideră suspendat în cazul concediilor medicale, a concediului pt. creştere copil, concediului paternal, îngrijirea copilului bolnav, maternitate, carantină, în cazul întreruperii sau reducerii temporare a activităţii, fără încetarea raportului de muncă, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare, detaşării, concediilor fără plată pentru studii sau pentru interese personale etc.

Contractul de muncă nu este activ nici în perioadele din lună înainte/după angajare/lichidare.

Salariul minim aplicabil

Indiferent de domeniul în care se lucrează, salariul minim este cel stabilit prin HG.

CAS asigurat pentru concedii medicale

Baza de calcul a **contribuţiei individuale** cuprinde şi:

002.) Art.139. (1) o) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator sau din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate ..., primite pe perioada în care persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor beneficiază de concedii medicale și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate ...

Art.144. Pe perioada în care persoanele fizice ..., beneficiază de concedii medicale și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat este **suma reprezentând indemnizația de asigurări sociale de sănătate** de care beneficiază conform prevederilor legale, iar contribuția de asigurări sociale se suportă la nivelul cotei prevăzute la art. 138 lit. a) și se reține din indemnizația de asigurări sociale de sănătate.

Pentru **indemnizaţii accidente** nu se datorează CAS.

Vezi şi Contribuţiile datorate pentru indemnizaţii în 2025.

CAS asigurat pentru alte venituri

Beneficiarii de unor venituri în afara salariilor datorează CAS asigurat. Prevederile referitoare la acest subiect sunt descrise în cap.3. Alte venituri.

Vezi şi Contribuţiile datorate pentru alte venituri în 2025.

Cota contribuţiei

Cf. art.138 din Codul fiscal, cota contribuţiei individuale de asigurări sociale este de **25%**.

7.3. Contribuţia la pensiile private

Sistemul de pensii din România se bazează pe 3 sisteme, numite „Piloane“:

Pilonul I	pensiile *publice* ***obligatorii*** - reprezintă pensia obişnuită, obţinută pe baza contribuţiei de asigurări sociale plătite în perioada angajării, în baza Legii 19/2000, 263/2010, 360/2023
Pilonul II	pensiile *private* ***obligatorii*** - în baza Legii 411/2004 012.). Aderarea este obligatorie numai pentru o anumită categorie de persoane
Pilonul III	pensiile *private* ***facultative*** - sistem reglementat de Legea 204/2006 013.). Contribuţiile suplimentare pot fi efectuate de persoanele care pot plăti cel puţin 90 rate lunare până împlinesc vârsta de 60 de ani. Aderarea este opţională.

Piloanele II şi III sunt în curs de formare, de aceea mai jos vom prezenta pe scurt aceste sisteme. Detalii despre pensiile private se găsesc şi pe site-ul apapr.ro

Contribuţia la fondurile de pensii private obligatorii (pilonul II)

Aderarea la un fond de pensii administrat privat a început de la 17 septembrie 2007.

Participanţii sunt persoanele asigurate în sistemul public de pensii:

- până la vârsta de 35 de ani aderarea este obligatorie,
- între 35-45 de ani, aderarea este opţională.

Persoanele cu vârsta peste 45 de ani nu pot participa la acest sistem. Angajatul care se încadrează în limita de vârstă poate să aleagă un fond de pensii.

012.). Art. 42 (2) Contribuţia la fondul de pensii se deduce din veniturile brute lunare care reprezintă baza de calcul pentru contribuţia individuală de asigurări sociale, împreună şi în aceeaşi modalitate de calcul cu contribuţia obligatorie datorată conform Legii ...
(3) Contribuţia la fondul de pensii se constituie şi se virează împreună şi în aceleaşi condiţii ... pentru contribuţia individuală de asigurări sociale.

Art. 43 (1) Baza de calcul, reţinerea şi termenele de plată a contribuţiei la fondul de pensii sunt aceleaşi cu cele stabilite pentru contribuţia de asigurări sociale....
(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2024 cota de contribuţie la fondul de pensii este de **4,75%**.

Observaţii

- actele de aderare se transmit de către fondurile de pensii la CNPAS, unde se va întocmi Registrul participanţilor,
- instituţia de evidenţă (Casa Naţională de Pensii şi Asigurări Sociale) confruntă lista participanţilor la diverse fonduri cu declaraţiile CAS depuse de angajatori şi pe baza evidenţei sale din Registru va efectua viramentele aferente persoanelor respective la fiecare fond de pensii.

Contribuţia la fondurile de pensii private facultative (pilonul III)

Se poate contribui cu cel mult 15% din venitul brut. Dacă salariatul optează să contribuie la pensiile private facultative, plata poate fi suportată de salariat, de angajator sau în regim mixt, după modul în care s-a negociat acest lucru între părţi.

a) dacă contribuţia este reţinută din venitul salariatului:

În baza art.78.(2) din Codul fiscal 002.), impozitul lunar la locul unde se află **funcţia de bază** se determină astfel:

```
    VENIT BRUT DIN SALARII
(-) Contribuţiile obligatorii (CAS, CASS)
(=) VENIT NET DIN SALARII
(-) Deducerea personală acordată
(-) Cotizaţia sindicală plătită
(-) Contribuţii la fonduri de pensii facultative (max.400 euro/an)
(-) Prime de asigurare volutară de sănătate,
    servicii medicale pe bază de abonament (max.400 euro/an)
(-) Abonamente la activităţi sportive (max.100 euro/an)
(=) BAZA DE CALCUL * 10%
 =  IMPOZIT
```

La pct. 14 din Norme este precizat, că deducerea contribuțiilor reținute pentru fonduri de pensii facultative calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative se realizează numai pe baza documentelor privind calificarea fondurilor de pensii facultative respective, emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară, la solicitarea angajatorului.

Pe parcursul anului plătitorul de venituri din salarii cumulează sumele în euro, prevăzute la art. 78 alin. (2) lit. a) pct. (iii) și (iv) din Codul fiscal, și verifică încadrarea în plafonul deductibil prevăzut de lege. Pentru verificarea încadrării în plafonul anual, cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul leu/euro comunicat de Banca Națională a României, în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se plătesc drepturile salariale.

Trebuie urmărită depăşirea plafonului numai la persoanele cu rata lunară mai mare de 400/12 = 33,33 euro.

b) dacă contribuţia este plătită de angajator în numele altor persoane:

Conform pct.12. (3) din Norme (003.), tratamentul fiscal al avantajului reprezentând contravaloarea primelor de asigurare este următorul:

a)

pentru beneficiarii care obțin venituri salariale și asimilate salariilor de la suportatorul primelor de asigurare acestea sunt impuse prin cumularea cu veniturile de această natură ale lunii în care sunt plătite primele de asigurare;

b)

pentru alți beneficiari care nu au o relație generatoare de venituri salariale și asimilate salariilor cu suportatorul primelor de asigurare, acestea sunt impuse în conformitate cu prevederile art. 114 din Codul fiscal;

c)

contravaloarea contribuțiilor la un fond de pensii facultative potrivit legii, suportate de angajator pentru angajații proprii, precum și pentru alți beneficiari, cu excepția celor care se încadrează în condițiile prevăzute la art. 76 alin. (4) lit. ș) din Codul fiscal sunt impuse prin cumularea cu veniturile de natură salarială ale lunii în care sunt plătite.

013.) Art. 76 (1) Contribuţiile la un fond de pensii facultative se stabilesc conform regulilor acelei scheme de pensii facultative, se reţin şi se virează de către angajator sau, după caz, de către participant, odată cu contribuţiile de asigurări sociale obligatorii, în contul fondului de pensii specificat în actul individual de aderare.

(3) Contribuţia ... poate fi împărţită între angajat şi angajator potrivit prevederilor stabilite prin contractul colectiv de muncă ...

(5) Angajatorul constuie şi virează lunar contribuţia datorată de fiecare angajat care a aderat la un fond de pensii facultative, pe baza unui exemplar al actului individual de aderare ...

În cazul pensiilor facultative, considerăm, că angajatorul are cel puţin următoarele obligaţii:

- evidenţa conturilor fondurilor de pensii la care au aderat unii angajaţi
- evidenţa contribuţiilor de virat şi virarea acestora în termenul legal
- urmărirea încadrării în plafoanele fiscale.

Conform art. 121 (1) e) din 013.), nevirarea de către angajator a contribuţiei datorate de asigurat se sancţionează cu amendă contravenţională.

7.4. Contribuţia angajatorului la asigurările sociale

Cotele de contribuţii

Cf. Art.138. din Codul fiscal 002.), cotele de contribuţii de asigurări sociale pentru angajatori sunt următoarele:

- pentru condiții deosebite de muncă **4%**,
- pentru condiții speciale de muncă **8%**.

Baza de calcul

002.) Art.140. (1) Pentru persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, baza lunară de calcul pentru contribuția de asigurări sociale o reprezintă **suma câștigurilor brute prevăzute la art. 139**, realizate de persoanele fizice care obțin venituri din salarii sau asimilate salariilor asupra cărora se datorează contribuția, pentru activitatea desfășurată în **condiții deosebite, speciale** sau în alte condiții de muncă.

Vezi şi Contribuţiile datorate pentru venituri din salarii şi asimilate în 2025

Excepţii generale bază de calcul CAS angajator

Codul fiscal prevede ca sume exceptate de la calculul CAS excepţiile generale de la art. 142.

Excepţii specifice bază de calcul CAS angajator

Pentru venituri din salarii şi asimilate, excepţiile sunt numai cele enumerate la art.141, ca şi la contribuţia individuală.

CAS angajator pentru concedii medicale

- **pentru indemnizaţiile plătite în baza OUG 158/2005** - baza de calcul este aceeaşi ca şi la CAS asigurat, adică indemnizaţia primită
- **pentru indemnizaţii accidente nu se datorează**

Vezi şi Contribuţiile datorate pentru indemnizaţii în 2025.

Scutire CAS angajator la întreprinzătorii debutanţi în afaceri

OUG 6/02.02.2011 pt. stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanţi a introdus mai multe stimulente pentru cei care îndeplinesc condiţiile de a înfiinţa un S.R.L.-D. (debutant).

- cf. Art.5 c), se acordă scutire de la plata contribuţiilor de asigurări sociale datorate de angajatori pentru veniturile aferente timpului lucrat de cel mult 4 salariaţi, angajaţi pe perioadă nedeterminată (obs. Facilitatea este aplicabilă numai pentru condiţii de muncă deosebite şi speciale!)
- scutirea nu se acordă pentru veniturile salariale lunare care depăşesc cuantumul câştigului salarial

mediu brut din anul anterior (obs. - D112 calculează cu salariul mediu din anul curent!)

- scutirea se acordă până la existenţa acestui tip de societate, care poate fi cel mult sfârşitul anului în care se împlinesc 3 ani de la înfiinţare.
- stagiul de cotizare - pentru stabilirea drepturilor de pensie prevăzute de Legea 263/10 se utilizează câştigul salarial mediu brut lunar, pentru care asiguratul plăteşte CAS individual!

Declararea obligaţiilor

002.) Art.147. (1) Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiile prevăzute la art. 136 lit. d) - f), precum și persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, **Declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate**. (obs. - Declaraţia 112)

(3) În cazul în care au fost acordate sume de natura celor prevăzute la art. 146 alin. (10) și (11), sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul public de pensii, contribuțiile de asigurări sociale datorate potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

(3/1) Prevederile alin. (3) se aplică și în cazul sumelor reprezentând salarii sau diferențe de salarii stabilite prin lege, acordate pentru perioade anterioare.

Excepţie - plătitorii trimestriali depun trimestrial câte o declaraţie pe fiecare lună.

7.5. Stagiul de cotizare la asigurările sociale

Stagiul normal

Constituie stagiu de cotizare perioadele de timp pentru care asiguraţii datorează şi/sau plătesc contribuţii de asigurări sociale în sistemul public de pensii din România, precum şi în alte ţări, în condiţiile stabilite prin instrumente juridice internaţionale la care România este parte.

La stabilirea prestaţiilor de asigurări sociale se iau în considerare stagiile de cotizare realizate în sistemul public de pensii din România, precum şi perioadele de asigurare realizate sau recunoscute conform legislaţiei altor ţări, în condiţiile reglementate prin instrumente juridice internaţionale la care România este parte.

010.) Art. 13. Constituie stagiu de cotizare în sistemul public de pensii:

a)

perioadele de vechime în muncă realizate până la data de 1 aprilie 2001, pentru care s-a datorat sau, după caz, s-a datorat şi plătit contribuţie de asigurări sociale;

b)

perioadele necontributive care au constituit vechime în muncă în baza legislaţiei în vigoare până la data de 1 aprilie 2001 sau, după caz, stagiul de cotizare conform legislaţiei ulterioare acestei date;

c)

timpul util la pensie realizat de agricultori şi durata de asigurare, în condiţiile reglementate de Legea nr. 80/1992 privind pensiile şi alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor ...;

d)

perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001, în care persoanele au fost asigurate, conform legii, în sistemul public de pensii.

Art. 15 (1) Pentru perioadele care reprezintă, conform legii, stagiu de cotizare realizat în locurile de muncă în condiţii deosebite sau în condiţii speciale se acordă perioade suplimentare, care constituie stagiu de cotizare în condiţii normale, după cum urmează:

a)

4 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiţii deosebite;

b)

6 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiţii speciale.

(2) Constituie stagiu de cotizare în condiţii normale de muncă şi perioadele suplimentare la vechimea în muncă acordată în baza legislaţiei anterioare datei de 1 aprilie 2001 pentru perioadele realizate în grupa I şi/sau a II-a de muncă.

(3) Constituie stagiu de cotizare în condiţii normale de muncă şi perioada suplimentară acordată pentru perioadele de stagiu de cotizare realizate în condiţii deosebite şi/sau speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001.

Stagiul asimilat

010.) Art. 14. (1) În sistemul public de pensii sunt considerate perioade asimilate acele perioade în care asiguratul:

a)

a urmat cursurile de zi sau, după caz, cu frecvenţă ale învăţământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective ori a unui ciclu de studii universitare, de formare iniţială, cu condiţia absolvirii acestora/acestuia cu diplomă, diplomă de licenţă, diplomă de master sau diploma de doctor, după caz;

b)

a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;

c)

a beneficiat în perioada 1 aprilie 2001 - 1 ianuarie 2006 de indemnizaţii de asigurări sociale, acordate potrivit legii;

d)

a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă şi boli profesionale;

e)

a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creşterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, respectiv 7 ani...

(3) Perioadele prevăzute la alin. (1) se valorifică numai în situaţia în care aceste perioade nu se suprapun cu stagii de cotizare realizate în condiţiile prezentei legi.

7.6. Prestaţii de asigurări sociale

010.) Art. 108. În sistemul public de pensii, în afara pensiilor, se mai pot acorda, în condiţiile prezentei legi, următoarele prestaţii de asigurări sociale:

a)

tratament balnear, altul decât cel care, potrivit legii, se suportă de la bugetul Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate, pentru asiguraţi şi pensionari;

b)

ajutor de deces, în cazul decesului asiguratului, al pensionarului sau al unui membru al familiei acestora.

From:
http://www.hamor.ro/doc/hsalar/ - **hSALAR**

Permanent link:
http://www.hamor.ro/doc/hsalar/doku.php?id=hsalar:71_cas

Last update: **2025/12/02 02:08**